

Grundläggande behörighet, gymnasieexamen, meritpoäng samt Universitet- och högskolerådets föreskrifter om särskild behörighet

För att bli antagen till högre utbildning måste man ha vissa förkunskaper. Förkunskapskraven kallas också *behörighet*. All högskoleutbildning kräver *grundläggande behörighet*. Många utbildningar kräver ytterligare förkunskaper, så kallad *särskild behörighet*. Universitets- och högskolerådet beslutar om vilken särskild behörighet som ska gälla för utbildningar som leder till yrkesexamen samt vilka gymnasiala kurser som får användas till andra utbildningar som inte leder till en yrkesexamen. Den särskilda behörigheten varierar beroende på vilken utbildning du söker till, sidorna 3-5 visar särskild behörighet för utbildning som leder fram till yrkesexamen.

Grundläggande behörighet

För att få grundläggande behörighet måste du ha en:

- **högskoleförberedande examen**

eller

- **yrkesexamen** med lägst betyg E i **Svenska 2 och 3** alternativt Svenska som andraspråk 2 och 3 och i **Engelska 6**.

Kraven för gymnasieexamen

HÖGSKOLEFÖRBEREDANDE EXAMEN

- Betyg i kurser som omfattar 2 500 poäng
- Lägst E på kurser som omfattar minst 2 250 poäng
- Lägst E i kurserna svenska/svenska som andra språk 1, 2 och 3
- Lägst E i kurserna engelska 5 och 6
- Lägst E i kursen matematik 1b eller 1c
- Godkänt betyg i gymnasiearbetet

YRKESEXAMEN

- Betyg i kurser som omfattar 2 500 poäng
- Lägst betyget E på kurser som omfattar minst 2 250 poäng
- Lägst betyget E i kurserna svenska/svenska som andra språk 1, engelska 5 och matematik 1a
- Lägst betyget E på kurser inom de programgemensamma ämnena som omfattar minst 400 poäng
- Godkänt betyg i gymnasiearbetet

Meritpoäng

Till de flesta utbildningar du söker kan du få meritpoäng för kurser i *moderna språk/svenskt teckenspråk, engelska* och *matematik* om du har lägst betyget E. Kurser som krävs för behörighet eller underliggande kurser ger inte meritpoäng. Du kan maximalt få 2,5 meritpoäng.

Meritkurser i moderna språk/svenskt teckenspråk Du får maximalt räkna in 1,5 meritpoäng genom kurser i moderna språk.
 Moderna språk 3 ger 0,5 meritpoäng.
 Moderna språk 4 ger 1,0 meritpoäng.
 Moderna språk 5 ger 0,5 meritpoäng.

Om det inte finns något krav på särskild behörighet får du 1,5 meritpoäng om du har Moderna språk 3 och 4.

Krävs Moderna språk 3 för särskild behörighet kan du få 1,5 meritpoäng genom moderna språk 4 och 5.

Om du har betyg i Moderna språk 4 men saknar betyg i Moderna språk 5 kan du få 0,5 meritpoäng för ett annat modernt språk (lägst nivå 2). Detta är alltså ett annat sätt att få 1,5 meritpoäng utan att läsa Moderna språk 5.

Svenskt teckenspråk för hörande ger meritpoäng på samma nivåer som för ett modernt språk.

Med moderna språk menas inte svenska, engelska eller modersmål.

Meritkurser i engelska Engelska 7 ger 1,0 meritpoäng.

Meritkurser i matematik Du får maximalt räkna in 1,5 meritpoäng genom kurser i matematik

Särskild behörighet*	Betyg lägst E i	Meritpoäng
Ingen	Matematik 2a/2b/2c	0,5
	Matematik 3b/3c	0,5
	Matematik 4	0,5
Matematik 2a/2b/2c	Matematik 3b/3c	0,5
	Matematik 4	0,5
	Matematik 5	0,5
Matematik 3b/3c	Matematik 4	0,5
	Matematik 5	1,0
Matematik 4	Matematik 5	1,0
	Matematik specialisering	0,5

* Den särskilda behörigheten varierar beroende på vilken utbildning du söker till.

Särskild behörighet för utbildning som leder fram till Yrkesexamen

Område Humaniora/Juridik/Teologi

Särskild behörighet	Yrkesexamen
Historia 1b (Historia 1a1+1a2)	Jurist
Samhällskunskap 1b (Samhällskunskap 1a1+1a2)	

Område Arkitektur/Naturresurser

Särskild behörighet	Yrkesexamen
Matematik 3b/3c	Arkitekt
Naturkunskap 2*	
Samhällskunskap 1b (Samhällskunskap 1a1+1a2)	

* eller Fysik 1a (Fysik 1b1+1b2) + Kemi 1

Särskild behörighet	Yrkesexamen
Matematik 3b/3c	Landskapsarkitekt Agronom (alternativ 1)
Naturkunskap 2*	
Samhällskunskap 1b (Samhällskunskap 1a1+1a2)	

* eller Biologi 1 + Fysik 1a (Fysik 1b1+1b2) + Kemi 1

Särskild behörighet	Yrkesexamen
Biologi 2	Agronom (alternativ 2)
Fysik 1a (Fysik 1b1+1b2)	
Kemi 2	
Matematik 4	

Område Beteendevetenskap/Ekonomi/Samhällsvetenskap

Särskild behörighet	Yrkesexamen
Matematik 3b/3c	Civilekonom
Samhällskunskap 1b (Samhällskunskap 1a1+1a2)	

Särskild behörighet	Yrkesexamen
Matematik 3b/3c	Civilekonom (Internationell inriktning)
Samhällskunskap 1b (Samhällskunskap 1a1+1a2)	
Moderna språk 3	

Särskild behörighet	Yrkesexamen
Matematik 2a/2b/2c	Psykolog Socionom
Samhällskunskap 1b (Samhällskunskap 1a1+1a2)	

Område Undervisning

Särskild behörighet	Yrkesexamen
Samhällskunskap 1b (Samhällskunskap 1a1+1a2)	Studie- och yrkesvägledare

Särskild behörighet	Yrkesexamen
Naturkunskap 1b* (Naturkunskap 1a1+1a2)	Förskollärare Grundlärare inriktning fritidshem
Samhällskunskap 1b (Samhällskunskap 1a1+1a2)	

* eller Biologi 1 + Fysik 1a (Fysik 1b1+1b2) + Kemi 1

Särskild behörighet	Yrkesexamen
Matematik 2a/2b/2c	Grundlärare inriktning förskola och åk 1-3 Grundlärare inriktning Åk 4-6
Naturkunskap 1b* (Naturkunskap 1a1+1a2)	
Samhällskunskap 1b (Samhällskunskap 1a1+1a2)	

* eller Biologi 1 + Fysik 1a (Fysik 1b1+1b2) + Kemi 1

Särskild behörighet	Yrkesexamen
Samhällskunskap 1b eller Samhällskunskap 1a1+1a2	Ämneslärare inriktning grundskolans åk 7-9 och inriktning gymnasieskolan

Utöver den särskilda behörighetskursen Samhällskunskap 1b gäller följande Särskild behörighet beroende på den sökandes val av undervisningsämne eller undervisningssämen:

Undervisningsämne	Behörighetskurs/er
Biologi	Biologi 2, Kemi 1, Matematik 3b/3c
Dans och Teater	Samhällskunskap 1b (Samhällskunskap 1a1+1a2)
Filosofi, Historia, Juridik och Religionskunskap	Historia 1b (Historia 1a1+1a2)
Fysik och Teknik (i gymnasieskola)	Fysik 2, Matematik 4
Företagsekonomi	Matematik 3b/3c
Geografi och Psykologi	Matematik 2a/2b/2c
Grekiska	Klassisk grekiska - språk och kultur 2
Hem- och konsumentkunskap och slöjd	Samhällskunskap 1b (Samhällskunskap 1a1+1a2)
Idrott och hälsa	Idrott och hälsa 2 el motsvarande kunskaper, Matematik 2a/2b/2c, Naturkunskap 2 eller Biologi 1+Fysik 1a (Fysik 1b1+1b2)+ Kemi 1
Kemi	Biologi 1, Kemi 2, Matematik 4
Latin	Latin – språk och kultur 2
Matematik	Matematik 4
Moderna språk	Moderna språk - Aktuellt språk 3
Modersmål	Modersmål 2 el motsvarande kunskaper
Naturkunskap och Teknik (åk 7-9)	Matematik 3b/3c, Naturkunskap 2 eller Biologi 1+Fysik 1a (Fysik 1b1+1b2)+Kemi 1
Samhällskunskap	Matematik 2a/2b/2c, Samhällskunskap 2
Teckenspråk	Svenskt teckenspråk för hörande 3 eller motsvarande kunskaper

Område Fysik/Matematik/Teknik

Särskild behörighet	Yrkesexamen
Matematik 3b/3c	Sjöingenjör
Fysik 1a (Fysik 1b1)	Sjökapten

Särskild behörighet	Yrkesexamen
Fysik 2	Högskoleingenjör
Kemi 1	Ortopedingenjör
Matematik 3c	

Särskild behörighet	Yrkesexamen
Fysik 2	Civilingenjör
Kemi 1	Brandingenjör
Matematik 4	

Särskild behörighet	Yrkesexamen
Biologi 1	Civilingenjör
Fysik 2	Sjukhusfysiker
Kemi 2	
Matematik 4	

Område Farmaci/Medicin/Naturresurser/Naturvetenskap, Odontologi/ Omsorg/Vård

Särskild behörighet	Yrkesexamen
Biologi 2	Hortonom
Fysik 1a (Fysik 1b1+1b2)	Jägmästare
Kemi 2	Receptarie
Matematik 4	

Särskild behörighet	Yrkesexamen
Biologi 2	Biomedicinsk analytiker
Fysik 1a (Fysik 1b1+1b2)	
Kemi 2	
Matematik 3b/3c	

Särskild behörighet	Yrkesexamen
Biologi 2	Apotekare
Fysik 2	Läkare
Kemi 2	Tandläkare
Matematik 4	Veterinär

Särskild behörighet	Yrkesexamen
Matematik 2a/2b/2c	Optiker
Naturkunskap 2*	

* eller Biologi 1 + Fysik 1a (Fysik 1b1+1b2)
+ Kemi 1

Särskild behörighet	Yrkesexamen
Matematik 2a/2b/2c	Arbetsterapeut Audionom
Naturkunskap 2*	Dietist Djurskötare Hippolog
Samhällskunskap 1b (Samhällskunskap 1a1+1a2)	Landskapsingenjör Lantmästare

* eller Biologi 1 + Fysik 1a (Fysik 1b1+1b2)
+ Kemi 1

Logoped
Röntgensjuksköterska
Sjuksköterska
Skogsmästare
Skogstekniker
Tandhygienist
Tandtekniker
Trädgårdsingenjör

Särskild behörighet	Yrkesexamen
Idrott o hälsa 1	Fysioterapeut (Sjukgymnast)
Matematik 2a/2b/2c	
Naturkunskap 2*	
Samhällskunskap 1b (Samhällskunskap 1a1+1a2)	

* eller Biologi 1 + Fysik 1a (Fysik 1b1+1b2)
+ Kemi 1

Viktig information gällande behörighetskraven till de olika examensformerna inom högskola och universitet

Yrkesexamen

Universitets- och högskolerådet (UHR) beslutar om vilken särskild behörighet som ska gälla för utbildningar som leder till yrkesexamen.

Generella examina

Universitets- och Högskolerådet (UHR) beslutar om vilka gymnasiala kurser som får användas till andra utbildningar som inte leder till en yrkesexamen.

För utbildningsprogram och kurser, som leder till generell examen på grundnivå (Högskole- och Kandidatexamen) gäller att universiteten och högskolorna själva beslutar om särskilda behörighetskrav.

Detta innebär att det kan skilja mellan de särskilda behörighetskraven för likvärdig utbildning på olika universitet och högskolor. Det är viktigt för den sökande att se efter noga vilka förkunskapskrav som krävs för utbildningen. Information om vilka behörighetskraven är finns på universitetens och högskolornas hemsidor samt i utbildningskataloger.

OBS! Enskilda utbildningsanordnare är högskolor som drivs av andra aktörer än staten, till exempel av stiftelser eller föreningar. Enskilda anordnare som t.ex. Beckmans Designhögskola, Chalmers tekniska högskola, Ersta Sköndal Bräcke högskola, Handelshögskolan i Stockholm och Jönköping University är inte bundna av reglerna beträffande behörighetskrav och meritpoäng. (Handelshögskolan i Stockholm tillämpar t.ex. inte meritpoäng och kräver lägst betyget C i vissa kurser i särskild behörighet.)